

Zápis z 1. zasadnutia Galerijnej rady Kunsthalle Bratislava (online)

zo dňa 11. novembra 2020

Prítomní: PhDr. Vít Havránek, PhD.
Mgr. Gábor Hushegyi
Mgr. Zuzana Megová, PhD.
Mgr. Michal Novotný
Mgr. et Mgr. Lýdia Pribišová, dottore di ricerca
Mgr. Nina Vrbanová, PhD.

Neprítomní: doc. Mgr. Bohunka Koklesová, PhD.

Zapisovateľ: Mgr. Jana Babušiaková

Program:

1. Otvorenie, základné informácie o programe a cieľoch zasadnutia
2. Priblíženie zázemia a situácie inštitúcie, ako aj dramaturgickej línie KHB
3. Diskusia o výstavných projektoch pre rok 2021
4. Vyhodnotenie
5. Záver

K bodu 1. - otvorenie

Zasadnutie otvorila Nina Vrbanová, privítala prítomných členov rady a zároveň predstavila krátky program a ciele zasadnutia. Galerijná rada Kunsthalle Bratislava má posúdiť vopred zaslané projekty pre hlavné výstavné priestory na 1. poschodí galérie pre rok 2021 (eventuálne aj 2022), ktoré sú zmysluplné v rámci inštitúcie, relevantné a realizovateľné v podmienkach KHB.

Zároveň v prípade prítomnosti všetkých členov Galerijnej rady prebehne schválenie štatútu Galerijnej rady a voľba predsedu Galerijnej rady v zmysle štatútu (z dôvodu neprítomnosti rektorky VŠVU – Bohunky Koklesovej sa schválenie štatútu Galerijnej rady a voľba predsedu Galerijnej rady neuskutočnila).

V polovici októbra bolo členom rady elektronicky zaslaných celkovo 6 výstavných projektov pre hlavný výstavný priestor KHB, ktoré možno vnímať ako otvorenú ponuku, pričom z prevádzkových i finančných dôvodov sa predpokladá realizácia maximálne 3 projektov v roku 2021.

Niektoré z nich sú viazané termínovo (napr. výstava I. Pinkavu, ktoré by prebehla v kooperácii s Mesiacom fotografie = november, alebo „Eastern Sugar 2“, ktorá je termínovo viazaná v rámci grantu Kreativna Európa = august).

Zároveň (s projektami pre hlavný výstavný priestor) bol členom GR informatívne zaslaný i predbežne dohodnutý výstavný plán priestorov LAB a EXT.

EXT je nový výstavný priestor Kunsthalle Bratislava, ktorý vznikol v roku 2019 v spolupráci s iniciatívou *Živé námestie*. V rámci tejto aktivity je plánovaná užšia spolupráca s mestom: okrem site-specific projektov, súvisiacich s Bratislavou, je v procese rokovaní aj zaradenie KHB medzi strategických partnerov mesta v rámci prioritných projektov magistrátu (v tomto zmysle nie je konkurenciou pre GMB, ktorá je financovaná priamo z rozpočtu mesta). Aktuálne k už zaslaným projektom pre priestor EXT pribudla reінštalácia diela R. Ondáka z roku 2001 – SK Parking (plánovaná na január 2021).

Galerijná rada vyjadrila presvedčenie, že priestory LAB a EXT môžu poskytovať väčšiu dynamiku programov oproti priestoru 1. poschodia, venovanému hlavným výstavám. V roku 2021 by sa program Kunsthalle LAB podľa kurátorky priestoru Lýdie Pribišovej zamerával na niektoré voľne koncipované témy, ktoré by sa odrážali v jednotlivých projektoch: kritické vzdelávanie, detstvo a architektonické a urbanistické témy, zelené – ekologické témy. Galerijná rada hodnotila predložený plán výstav pre tieto priestory kladne.

K bodu 2. - Priblíženie zázemia a situácie inštitúcie, ako aj dramaturgickej línie KHB

Kunsthalle Bratislava je štátnou príspevkovou organizáciou, zriadenou Ministerstvom kultúry SR.

Aktuálne má 11,5 zamestnancov v trvalom pracovnom pomere (v organizačnej štruktúre, schválenej rezortom, je dispozícia celkom na 16 pozícií).

Mediátori (kustódi vo výstavách, ktorí zároveň komunikujú s návštevníkom) pracujú na Dohodu o brigádnickej práci študentov (cca. 15 mediátorov v závislosti od aktuálneho stavu).

Základný rozpočet inštitúcie je 400 000 eur, pričom náklady na nájom a výpožičku priestorov z toho naďalej tvoria cca 70 000 eur. Prenajímateľom je Národné kultúrne centrum (NOC), ktoré taktiež spadá pod MK SR. KHB už v minulosti apelovalo na refinancovanie týchto nákladov u zriaďovateľa. V roku 2020 bola požiadavka zo strany KHB na rozpočtové opatrenie, ktorým by sa tieto výdaje refundovali do rozpočtu, rovnako zamietnutá Sekciou ekonomiky MK.

Galerijná rada KHB v tomto bode vyjadrila vážne pochybnosti o dostatočnosti základného rozpočtu inštitúcie a zhodla sa na urgentnej potrebe navýšenia zo strany zriaďovateľa z dôvodu dlhodobej garancie odbornej činnosti.

KHB ako štátna príspevková organizácia je z hľadiska financovania limitovaná v čerpaní prostriedkov z FPU, o ktoré sa aktuálne nemôže uchádzať. Gábor Hushegyi zároveň upozornil, že v prípade žiadosti o prostriedky z Fondu na podporu umenia je kvôli potenciálnemu vyradeniu žiadosti potrebné, aby žiadateľ nebol v spojení so štátnym sektorom. Ohľadom tejto témy je zo strany v blízkej budúcnosti KHB záujem o ďalšiu konzultáciu tejto veci s Gáborom Hushegyim.

Súkromný sponzoring: KHB v priebehu roka 2020 začala aktivity v oblasti fundraisingu a najmä – získania generálneho partnera pre KHB. Isté limity tejto akcii kladie dlhodobá absencia zákona o sponzoringu; príprava tohto zákona je v kompetencii Ministerstva kultúry SR.

Výberové konanie na riaditeľa/riaditeľku KHB je v gescii MK SR; riadi sa novou smernicou o výberových konaniach, pričom ale situáciu komplikuje pandémia Covid-19. Otvorenie obálok s podkladmi uchádzačov prebehne 13.11.2020, ideálne by podľa zástupkyne MK SR Zuzany Megovej výberové konanie malo prebehnúť do Vianoc.

KHB ako štátna príspevková organizácia z dôvodu nebudovania zbierky nespadá pod zákon č. 206 o múzeách a galériách, čo by síce so sebou prinieslo nové povinnosti o.i z oblasti štatistiky, zjednodušilo by to však výrazne procesy VO a teda celkovú flexibilitu organizácie. Riešením by bolo udelenie výnimky; Rada galérií o tejto možnosti diskutovala (na podnet a záujem zo strany KHB), diskusia však prebehla interne bez prítomnosti zástupcov KHB.

Výber projektov by mal kopírovať dramaturgickú líniu KHB, v rámci ktorej sú sledované predovšetkým nasledujúce kľúče:

- vyvážený pomer kolektívnych a sólových prezentácií (pestrosť ponuky smerom k publiku)
- medzinárodný rámec a spolupráca so zahraničnými inštitúciami
- spoločenská zodpovednosť resp. socio-kultúrny presah súčasného umenia
- rôznorodosť a širokospektrálnosť súčasného umenia
- relevantnosť a aktuálny obraz súčasného umenia

K bodu 3. – diskusia o projektoch pre rok 2021

„Eastern Sugar 2“ je projekt, ktorý vzišiel priamo z výstavnej produkcie Kunsthalle Bratislava (rovnomený projekt bol prezentovaný v KHB v roku 2018) a aktuálne je rozsiahlou medzinárodnou spoluprácou šiestich partnerských inštitúcií na Slovensku, v Českej republike, Rakúsku, Maďarsku, Nemecku a Francúzsku. Jeho záverečná časť má byť prezentovaná v KHB ako symbolické zakončenie projektu (kurátori Maja a Reuben Fowkes). V aktuálnej pandemickej situácii je vzhľadom na účasť zahraničných autorov projekt náročný na logistiku, zároveň však disponuje vysokou mierou kofinancovania (grant Kreatívna Európa a Visegrad Fund).

„Kunsthalle Story“ vníma iniciátorka a autorka koncepcie projektu Nina Vrbanová ako symbolické uzatvorenie ojedinelého príbehu zrodu galérie typu Kunsthalle na Slovensku, ktorý trval viac ako 25 rokov. Zároveň ho chápe ako istú formu autoreflexívneho a kritického inštitucionálneho autoportrétu. Do výstavy je plánované zaradiť nielen už existujúce diela, ale i nové reakcie na túto problematiku a tiež architektonicky spracovaný archív. Súčasťou projektu je i výskumná časť, ktorej výstupom by mala byť publikácia, pričom špecifickým výskumným podprogramom, zameraným špeciálne na dejiny

a identitu budovy Domu umenia. Vít Havránek projekt výstavy vyzdvihol a navrhol doplnenie rámcov výstavy aj o kontext lokálnej tradície kultúrnych domov, prípadne o jeho rozšírenie o situáciu regiónov.

„Ivan Pinkava“ je partnersky ponúknutým projektom konzultovaným v spolupráci s Mesiacom fotografie. V rámci vymedzenej dramaturgickej línie výstavného plánu by mohol byť vyvážením kolektívnych prehliadok. Členovia GR však vyjadrili pochybnosti o jej zaradení do výstavného plánu z dôvodu nekompatibility s dlhodobo rozvíjanou obsahovou líniou KHB v minulosti. Zároveň ale kolegovia z českého prostredia konštatovali možnú atraktivitu výstavy pre slovenské prostredie, kde fotograf nie je natoľko známy a exponovaný. Rovnako pozitívne hodnotili možné zaradenie samostatnej výstavy autora do inak prevažujúceho spektra kolektívnych resp. tematických výstav.

„Feminist Avant-Garde“ bola exkluzívne ponúknutá do KHB kurátorkou Gabriele Schor ako „blockbustrová“ prehliadka – výber zo zbierky feministického umenia 70. rokov *Sammlung Verbund* vo Viedni. Pre výstavný priestor na 1. poschodí bol v rámci prípravných návrhov po návšteve a obhliadke priestorov navrhnutý výber diel zo zbierok v 5 sekciách len do ochodze výstavných priestorov. Kurátorkou výstavy bude zakladajúca riaditeľka zbierky Verbund Dr. Gabriele Schor v spolupráci s domácim kurátorom. V centrálnej sále tak vznikne priestor pre aktuálnu reakciu na prezentované témy; rámcová koncepcia sa predbežne pohybuje v rovine edukatívne ladeného projektu, resp. diskusnej platformy, prípadne je možné poňať ju projektovo ako inštaláciu – v tomto prípade upozorňuje Lýdia Pribišová na potrebu čo možno najrýchlejšieho dohodnutia spolupráce a konečného návrhu koncepcie, výpožičiek a pod. Samotná téma bola radou vyhodnotená ako dôležitá pre KHB i spoločnosť.

Súčasťou výstavy bude i nové rozšírené a prepracované vydanie rozsiahlej sprievodnej publikácie z vydavateľstva Prestel, ktoré tak doplní i dokumentačnú líniu činnosti KHB.

„Hybrid-In“: GR konštatovala nejasný cieľ projektu a jeho koncepcie.

„Grow!“: výstavný projekt GR zhodnotila ako pomerne „insiderský“. Jeho predkladateľka a kurátorka Lýdia Pribišová taktiež avizovala nedostatok času na realizáciu projektu tohto rozsahu v budúcom roku.

K bodu 4. – Vyhodnotenie

Galerijná rada odporučila zaradiť do výstavného plánu hlavných výstavných priestorov KHB pre rok 2021:

- 1. Kunsthalle Story:** návrh rozšírenia témy o lokálny, resp. regionálny kontext / otázka termínovej realizácie je otvorená / pravdepodobne koniec roka
- 2. Feminist Avant-Garde:** bez pripomienok / konzultácia termínu (marec 2021) s kurátorkou projektu Dr. Schor
- 3. Eastern Sugar 2:** bez pripomienok / termín realizácie august – október 2021

O detailoch termínov, upresňovaní podmienok realizácie a i. sa bude ďalej rozhodovať

pri konečnom zostavovaní výstavného plánu a rozpočtu organizácie.

Projekty, ktoré Galerijnou radou neboli odporučené na zaradenie do výstavného plánu 2021:

- 1. Hybrind – In**
- 2. Ivan Pinkava**
- 3. Grow!**

K bodu 5. – Záver

Stretnutie Galerijnej rady uzavrela Nina Vrbanová poďakovaním členom za účasť na 1. zasadnutí. Body programu, ktoré z časových dôvodov či z dôvodu neprítomnosti všetkých členov Galerijnej rady neboli prerokované budú prenesené na nasledujúce zasadnutie. Nina Vrbanová zároveň vyzvala k iniciatíve zvolania zasadnutí i samotných členov Galerijnej rady v prípade ak vyvstanú otázky či témy, ktoré budú považovať za potrebné prerokovať.

Galerijná rada v priebehu zasadnutia niekoľkokrát zdôraznila potrebu spolupráce KHB nielen so slovenskými inštitúciami ale i na medzinárodnej báze (v tomto ohľade avizovala rozbiehajúcu medzinárodnú spoluprácu Lýdia Pribišová) , pričom však zhodnotila, že plánovanie najmä rozsiahlych zahraničných spoluprác je bez stabilných finančných prostriedkov komplikované. Nízky základný rozpočet KHB preto členovia rady považujú za problematický pre rozvoj inštitúcie do budúcnosti a urgentne apelujú na zriaďovateľa, aby zlepšil finančnú kondíciu organizácie.

V Bratislave, dňa 23.11.2020

Zapísala: Jana Babušiaková